

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 11194

Tarih : 19.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

17.03.1981 Tarih ve 2429 Sayılı Bayram ve Genel Tatiller Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Kezban KONUKÇU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 25-3-2025	Esas No: 2/3029

T B M M
KANUNLAR VE KARARLAR HESAP
19 Mart 2025
Numara:

T B M M
GENEL EVRAK
19 Mart 2025
No: 1601321

GENEL GEREKÇE

Newroz, Ortadoğu ve Asya halkları için insanlığın en eski, en köklü, toplumsal değerlerle yüklü bayramlarından. Birçok ülke Newroz'u kendileri için olan anlamı ile kutlamaktadırlar. İranlılar Hazreti Ali'nin doğum günü olarak algırlar ve yeni yılın başlangıcı olarak kabul ederler. Orta Asya kavimleri kendi yaşamlarının bir parçası olarak bugünü kutlarlar. Kısaca, birçok ülke Newroz' u kendileri için olan anlamı ile kutlamaktadırlar.

Kökeni antik döneme kadar dayanan, her halkın farklı boyutlarla ele aldığı ve farklı ritüellerle kutladığı Newroz Bayramı günümüzde başta Kürt halkı olmak üzere ülkemizde de milyonlarca insan tarafından kitlesel biçimde kutlanmaktadır.

Dehak'ın zulmünden kurtuluşu, dağlarda ateş yakıp şenliklerle kutlayan Kürt halkı için Newroz, mücadelenin anısı, bu mücadelede mazlumların yanında yer alan, hak ve hukuku savunan insanların nişanesidir.

Türkiye'de kitlesel kutlamalara sahne olan ve görkemli festivallerle kutlanan Newroz ne yazık ki bazı senelerde kutlamaların yasaklanması nedeniyle çok sayıda ölüm ve beraberinde büyük kırılma ve acılara da sebep olmuştur. Newroz Bayramı'nın yasaklanması sonucunda yaşanan olaylarda bugüne kadar yüzlerce kişi hayatını kaybetmiş, bir o kadarı da yaralanmıştır. Özellikle onlarca kişinin hayatını kaybettiği 1992 Cizre Newroz kutlamaları halen hafızalardaki tazeliğini korumaktadır. 2017 yılında, Diyarbakır Newroz'unda üniversite öğrencisi Kemal Kurkut'un Newroz alanında herkesin gözleri önünde polis kurşunu ile öldürüldüğüne şahit olunmuştur.

2010'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 3000 yıldan beri kutlanmakta olan şenliği, Dünya Newroz Bayramı ilan etmiştir. 28 Eylül-2 Ekim 2009 arasında Abu Dabi'de hükümetler arası toplanan Birleşmiş Milletler Manevi Kültür Mirası Koruma Kurulu, Newroz'u Dünya Manevi Kültür Mirası Listesi'ne dâhil etmiştir. 2010'dan başlayarak Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 21 Mart'ı "Dünya Nevruz Bayramı" olarak kabul etmektedir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO), Newroz'u "dünyanın en eski manevi geleneği" olarak kabul etmiştir.

Türkiye'nin de taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 17. Maddesinde bireyin kendi toplumunun kültürel yaşamında özgürce yer alabileceği ayrıca toplum tarafından tanınan değerlerin geliştirilmesi ve korunmasının devletin sorumluluğunda olacağı belirtilmiştir.

Nüfusun ağırlıklı bir bölümünü oluşturan Kürt halkının tarihinde ve kültüründe önemli bir yeri olan Newroz Bayramı, özgürlüğün ve direnişin simgesi olarak coğrafyamızda her yıl ateşler yakarak geleneksel kıyafetler giyilerek kutlanmaktadır.

Halklarımız büyük acılarını, büyük sevinçlerini Newrozlarda yaşamışlardır. Demirci Kawa efsanesinde acıyla sevincin bir arada olması gerçeği vardır. Kürt halkı başta olmak üzere Ortadoğu halkları için her Newroz umudun, özgür geleceğin, barışın olacağı gündür.

Newroz'un ortak bir değer ve bayram ilan edilmesi kültürel soykırımı engelleyecek, ortak ve eşit yaşamı güçlendirecektir. Newroz Bayramını ortak ve temel bir değer olarak kabul etmek halklarımız için özgürlük, demokrasi ve barışı daha da güçlendirecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile Newroz'un öneminin anlaşılması ve bu bilincin yaygınlaştırılması amacıyla 21 Mart tarihinin "21 Mart Newroz Günü" tatili olarak belirlenmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 17/03/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında “ve 15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 21 Mart” ibaresi eklenmiş, birinci fıkranın (C) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (D) bendinde yer alan “ve 15 Temmuz günü” ibaresindeki ve bağlacı kaldırılarak “15 Temmuz günü” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 21 Mart” ibaresi eklenmiştir. “C) (Değişik: 22/4/2009 - 5892/1 md.) 1 Ocak günü yılbaşı tatili, 1 Mayıs günü Emek ve Dayanışma Günü tatili, 15 Temmuz günü Demokrasi ve Milli Birlik Günü tatili ve 21 Mart Newroz Günü tatilidir”.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.